Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Telefonid Nr. 4 ja 79.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9-6.

Kuulutuste hinnad:
Kuulutuse küljel 3 senti m/m ühel veerul, tekstis 8 senti m/m ja lehe eesotsas 6 senti m/m.

Jlmub igal laupäeval.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Üksiku numbri hind 5 senti.

Tellimise hinnad:

1 kuu	postiga	20 senti
2 kuud	„	40 „
3 „	„	60 „
6 „	„	110 „
12 „	„	220 „

Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 17. Jõhwis, laupäewal, 5. juulil 1930. I. aastakäik.

Jõhvi näituse eeltööd.

Näituſehoone walmis.

Jõhwi näituſe eeltööd on käimas. Näitus peetakſe 23—25 augustini ja on Wirumaaliſe ulatuſega. Näituſehoone on juba walmis ja läks maksma umbes 160.000 ſenti. Ehitada on weel plankaed ümber näituſeplatſi.

Näituſe wäljapanekuid on peale Wirumaa ka kaugemalt loota. Teatelehed on juba walmis ja ülesandmiste wastuwõtmine on alanud. Wäljapanekutega ühtlaſi korraldatakſe ka lüpſi ja töödewõistluſed. Auhindadeks on toetuſi lubatud.

Rattavõistlused Kukrusel.

Pühapäewal, 29. juunil korraldas Kukruſe haridusſeltſi ſpordioſakond wõiduſõidu jalgratturitele 25. klm. peale. Oſa wõiſid wõtta ainult põlewkiwitööstuſe tööliſed ja ametnikud. Ilm oli aga wihmane, mis maantee poriſeks muutis. See asjaolu mõjus muidugi tuntawalt tagajärgede peale. Sõidutagajärjed olid järgmiſed: 1 A. Waino — 51 m. 12. ſ. (ſõitis rattal „Cowentri') 2. J. Waadel — 54. m. 37 ſ. (B. S. A.) 3. J Tuder — 56. m. 21 ſ. (Latwello) 4. R. Remmelgas — 56 m. 46. ſ. (Husgwaina).

Auhindu olid wäljapannud Jõhwi jalgrattaärid: höbepeeker A. Schmidilt, jalgrattalatern— H. Lillilt, -- õllekruus Saar & Ko'lt, wõistlejakuju — Kukruſe haridusſeltſilt.

Pühapäewal, 13. juulil, korraldatakſe wõidusõit jalgratastel naistele, milleks on auhinnad wälja pandud Kukruſe kaupmeeskonnalt ja haridusſeltſi naisoſakonnalt.

Üldſe on ſpordioſakond, mis haridusſeltſi juurde kewadel aſutati, energiliſelt töötanud. On korraldatud päris kena ſpordiplats. Jalgpalli meeskonde on 2, wõitpalli meeskond, ning ſportlaſi mitmeſugustelt kergejõustikupealadilt On muretſetud kõik tarwisminewad kergeſpordi. abinõud milleks ſuurel määral kaaſa on aidanud ka Kukruſe kaewanduſe juhatus. Kaewanduſes töötawad nooredmehed wõtawad wäga energiliſelt ſpordiſt oſa.

Õppereis Stokholmi näitusele.

Talumajandusnõuande-büroo poolt korraldatud põllumajanduslikuſt õppereiſiſt Rootſi wõtſid oſa üle 90 ekskurſandi, milleſt enamikus agronoomid, põllutöökoolide õpetajad ja tegelikud põllumehed.

Tallinnaſt ſõideti wälja „Kalewipojal“ 17. juunil ning jõuti Stokholmi 18. juunil. Enne Stokholmi jõudmiſt tuli ſõita 4 tundi ſkäärides. Kaljuſed, enamikus männimetſaga kaetud ſaared, ſaared ja meri pakkuſid waatajaile ikka uuſi ja uuſi iluſaid panoraame.

Stokholm, põhjamaa tolmuta ſuurlinn aſub oma 500.000 elanikuga ſuuremalt oſalt ſkääridel. Majad ainult kiwiſt ja mitte alla 5—6 kordſed, millede wahel ſirged, lõpmata taſaſed tänawad. Liikumine kiire, autod ja mootorrattad riſtlewad 2—3 kordſete trammiliinide wahel 40—50 klm. kiiruſega, ent ühtki õnnetuſt, ſeſt iga ſõitja liigub ainult omal tee poolel ſ. o. Rootſi kombe järele waſakul.

Suurem auto number, mis ſilma puutus oli linnas 17.900. Omnibuſid on ſamuti aukartuſt äratawalt ſuured — üle 30 istekohaga.

Daamid riietuwad lihtſalt, kuid wõrdlemiſi maitſekalt. Kantakſe kleitidel karusnahku ja ainult pruuni, pruuni ſukka. Wärwitud daami, nagu ſeda Tallinnas, mina ei näinud.

Eſimeſel külastamiſepäewal, 18. juunil käiſime esmalt piimatſentraalis, mis tugewam Rootſi ühistegeline aſutis, mida põllumehed loonud lühikeſe ajaga. Liikmeid 8.300, lehmi 102.000. 1928 a. müüdi wõid piimatſentraali kaudu 4.596.136 kg. ja juustu walmistati ſamal ajal 6.204.870 kg. 37% üldſeſt piimatoodanguſt läheb linna warustuſeks. Piimatſentraalil on maal 100 ühingut, millede tegewuſt juhitakſe Stokholmiſt. Üldſe wõib ka mujal tähelepanna tſentraliſatſiooni idee pooldamiſt, ſeſt ſamuti oli ka ſeemnekontrolljaamaga, mis praegu ainukeſeks kontrolli teostajaks, kuna warematel aastatel neid terwe rida oli.

Peale nimetatute külastaſime linnas weel tarwitajateühingute jahuweskit, kus töö nagu piimatſentraaliski, wiimaſe wõimaluſeni mehaniſeeritud. Ühingud on hästi organiſeeritud ja nendel ſuured kapitalid kaſutada. „K. T.“ on üks ſuuremaid, kellel praeguſt 800 ühingut 400.000 liikmega. Rahaline läbikäik keſkühiſuſel on aastas 300 miljonit krooni. Ühingu ſuurweski jahwatab päewas 1800 ſaja kg. kotti niſu, 600 kotti rukkid, 400 kotti kaeru, 300 kt. maiſi jne.

Talude külastamiſel torkawad kohe ſilma wärwitud hooned. Kõik on punaſed, walgete ukſe- ja aknaraamid. ja nurga ning otſalaudadega. Iſegi koera kuut on wärwitud. Rootſi wärw on wäga odaw (mille tegemine ka meil wäga lihtne), teeb majad näguſaks ja wastupidawaks. Küſiſin ühes talus maja wanuſt, kus öeldi olewat puu maja üle 300 a. wana — pealtnäha aga täiesti uus.

Kõik ehituſed puuſt.

Suurema ſisſetuleku ſaab põllumees karjaſt ja niſuſt. Kari on õige ilus ja rammus, enamikus Rootſi piimakari, mis ſaadud ayrſhier ja kohaliku punaſe tõu ühendamiſel. Karja toodangud 4000 — 4500kg. piima aastas, r. $^{0}/_{0}$ 3,^{5}.

Suuresti pannakſe rõhku karjakoplite aſutamiſele, paljudes taludes on 1/2 põlluſt jäetud karjamaa alla, mis ſaab korralikult iga aasta wäetatud. Kogu karjamaa on jagatud 4—8 kopliſſe.

Majapidamistel, milliſeid külastaſime, oli igalpool raske ſawimaa. Peetakſe musta- ja wikikeſa, misſuguſed tõesti eeskujulikult hariti. Umbrohtu põldudel oli wäga wähe.

Põllumajandus- ja tööstus-näituſel, mis kestab kolm kuud, wõib tähelepanna ſuurt korraldustööd ja järjekinluſt. Täielikud olid kõik oſakonnad, mis näituſe õige ſuureks tegi. Piduliku mulje andſid rohked lipud. Näituſe koguſuuruſt wõib wõrrelda wäikeſe linnaga.

Wäljapandud eeskujulikus talus olid kõik hooned ehitatud wiimaſe nõuete järele ja mehaniſeeritud ja elektriſeeritud, milliſed uuenduſed meil oma kalliduſe tõttu arweſſe ei tule. Talu elumaja oli wäikſem, kuid tubade ja mööbli paigutus tegi ſelle wäga koduſeks.

Ka näituſel wäljapandud korterite ſiſustuſed näitaſid, kui hästi wõib kaſutada wäikſeid ruume. Mööbel on lihtne ja madal. Igal korteril on tingimata wannituba. Loomade oſakonnas tõmbaſid omale ſuurt tähelepanu tugewad ja õige rammuſad ardennihobuſed, milliſeid näituſel 100 ümber. Pääle nende oli eſitatud ka rohkearwuliſelt 3 kergemat hobuſe tõugu.

Wäga hää on Rootſis ſigade materjal. Rootſi jorkſhire on palju ſügawam ja raswaſem kui Ingliſe jorkſhire ſiga, milliſt meil ſenini tarwitatud. Rohkesti on ka näituſel weiste tõugu, ja kana- ja haneſaal mitmeſt tõuſt.

Hooned, milles tööstuſe ſaaduste wäljapanekud, on ſuured mitmekordſed ſtiilſed ehituſed.

Öö ſaabudes muutus waatepilt toredaks, kõik oli warustatud elektri ilutulestikuga. Mitmekümne meetri kõrguſed reklaamtornid oma walguſe küllas ja kogu walgustatud näitus peegeldus ſkääri mere ſügawas, ſeega kõiki kahekordſelt näidates.

Õppereislaſed külastaſid ka tähtſamaid linna hooneid, nagu kuningaloſſi, walitſuſe hoonet, linnawalitſuſe maja — wiimaſes uut moſaiikſaali, mis hiljuti tehti ja makſab 2 milj. kr.

Jaanipäewa wõtſid ſtokholmlaſed wastu Skanſenis, kus wabaõhu muuſeum ja loomaaed. Sääl peeti ka wanu rahwapidustuſi.

Üldſe jäi õppereiſiſt kõigile rahuldaw mulje, ſellepeale waatamata, et Tallinnaſt kaaſa wõetud kuiwa leiwakotiga tuli palju läbiajada, ſeſt lõuna makſab ſeal 2 — 3 kr.

Tallinna jõuti jälle tagaſi 26. juuni õhtul. E. Timuſk.

Eesti-Läti sõjalaevade ühine õppus.

Lõpeb Muhu wäinas 4. juulil.

Eesti ſõjalaewad jääwad merele augustini.

Eesti-Läti ſõjalaewade ühine õppus Muhu wäinas ja Riia lahes kestab juba mõnda päewa. Läbi on wõetud kawas ettenähtud õppuſed. Ühine ſõjalaewastikkude koostöö kestab weel paar päewa, 4. juulini. Teiſipäewa hommikul kell 8.50 m. maanduſid Kuiwaste ſadama piirkonnas ka kolm Läti hüdroplaani, mis ſõjalaewadega õppuſeid kaaſa teewad.

4. juulil lahkuwad Läti ſõjalaewad meie weteſt ning ſõidawad oma randa, kus õppuſt jatkatakſe. Selle järele ſõidab Läti ſõjalaewastik tänawu mitmeſſe wälisriiki külla. Tallinna nad tänawu ei tule. Oldi juba koos Muhu wäinas.

Eesti ſõjalaewad jääwad edaſi merele õppuſele ning need lõpewad umbes augustikuul. Suurem oſa õppeajaſt ſaadetakſe mööda Muhu wäinas.

Seni pole meie merejõudude juhataja ſtaapi teateid tulnud wälisriikide ſõjalaewade Tallinna külastamiſe üle.

TEADAANNE.

Teatan, et eeloleval õppeaastal töötavad Jõhvi Ühisgümnaasiumi järgmised klassid:

humanitaarharus IV kl. ja V kl.
põllumajandusharus I, II, III, ja V kl.

DIREKTOR.

Inglise jalgrattad

„ROYAL-ENFIELD“

on juba aastakümnete jooksul tunnustamist leidnud jalgrattasõitjate juures. „ROYAL-ENFIELD“ on jalgratas, mis oma iseäraliste kõvaduste ja puhta töö tõttu igale teele ja ilmale kohane on.

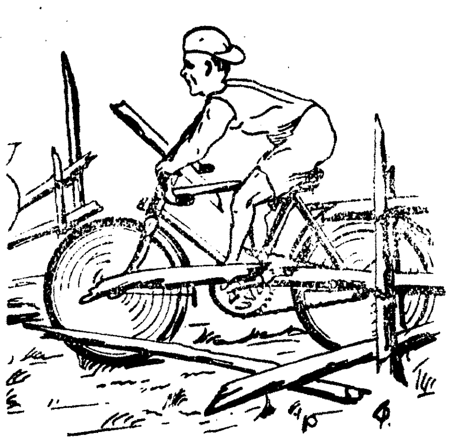

Samuti ilmakuulsa Läti jalgratta

„LATVELLO“

tarvitus on väga suurenenud sellepärast, et jalgratas „LATVELLO“ eraldub teistest oma tugeva ehituse, ilusa väljanägemise ja kerge käiguga.

Ostes jalgratta „ROYAL-ENFIELD“, samuti „LATVELLO“, hoidute ilmaaegsetest kuludest ja tülikatest parandustest jalgratta juures. Peale selle esitatakse veel hulga Inglise, Saksa, Taani, Rootsi ja Lätti jalgrattaid, millede eest täielik vastutus.

Täielik jalgrattaosade ladu võtstlemata odavate hindadega. Soodsad järelmaksutingimused.

A. Schmidt, **Jõhvis, Narva t. 4, tel. 6.**

Kaks riigikogu koosolekut.

Üüriseadus kaotatakse eeloleval kevadel.

Kaitseseisukorra seadus vòeti vastu.

Teiſipäewal, 1. juunil peeti riigikogu koosolekut. Koosoleku alul wõetakſe wastu wähemaid uuſi ſeaduſi ja ſeaduste muutmiſe ſeaduſi.

arutamiſel kestis edaſi ſotſialistide töötakistus. Otſustati ſeaduſt järgmiſel koosolekul arutada.

Järgmine koosolek peeti neljapäewal, 4. juulil. Arutati weneaegſete penſionäride ſeiſukorra parandamiſt. Minister ſeletas, et ſelleks pole praegu wõimaluſt. Sotſialistid päriſid aru Nõmme ja Tallinna waheliste rongide ſõiduhinna tõſtmiſe kohta. Teedeminister märtis, et ſõiduhindu tõsteti üle riigi.

Wastu wõeti Eesti-Norra waheliſe kurjategijate wäljaandmiſe ſeadus ja

kaitſeſeadus

kolmandal lugemiſel. Seaduſe wastuwõtmiſel tekib waieluſi. Seadus iſe põhjeneb peaasjalikult ſellel, et ülemjuhataja ſaab ſuurema wõimu. Sotſialistid on ſelle wastu. Pika kõne peab O. Gustawſon. Seadus wõetakſe wastu punktide wiiſi.

Peale ſelle aſuti algkoolide ſeaduſe muutmiſe ſeaduſe 1. lugemiſele.

Koosolek lõppes kell 2.

Lugu ahvist.

Camberwellis (Lõuna-Inglismaal) ſegas üks ahw end omapäraſelt poliitikaſſe. Seal korraldaſid nimelt wanameelſed walimiskoosoleku, kus meeleolu muutus peagi tuliſeks, kuna wabameelſed ſegaſid kogu aeg wahelehüüetega wanameelſete kõnelejaid. Lõpuks tõuſis ſuur lärm, kõik kiſaſid läbiſegi, ja ei teatud, kuidas teha lõppu ſegaduſele.

Koosoleku juhataja tahtis ſaata parajasti politſei järele, kui klirinal purunes aken ja ſisſe tungis ahw. Teener läks talle wastu, aga noor hiigla jõuga ahw paiskas ta kõrwale. Siis ligines ahw koosoleku juhatajale, ajas tema eemale, haaras kella ja hakkas juhatama koosolekut omamoodi. Nii wana- kui ka wabameelſed wabiſeſid naeruſt, kuid korralduſid ſiis ühiſeks ahwijahiks. Kuid kummalgi erakonnal ei olnud edu ſelles, ſeſt ahw kadus ja leiti alles järgmiſel päewal üheſt kirikuſt.

Walimiskoosolekul oli aga ſeeläbi õnnelik lõpp, ſeſt leiti, et iluſam on lõbutſeda ahwi kulul, kui wastastikku öelda jämeduſi.

Sordikartuli kasvatajatele.

Igal aastal on puhtaſordiliſe kartuli järele ſuur nõudmine ning nende hind harilikuſt turuhinnaſt kõrgem. Põllupidajad, kellel wähemalt 1 T. wakamaa puhtaſorde kartulit wõiwad lasta enda põllud ülewaadata. Regiſtreerida tuleb 15. juuliks Eesti Kartulikasw. Ühingule Lai t. 39 Tallinn wõi Jõhwi jsk. agronoomile. E. T.

JÕHVIS võtab

„ALUTAGUSE ELU“

tellimisi ja kuulutusi vastu

Alutaguse õpetajate ühingu raamatukauplus.

10.000 laul Tartus.

Tartu laulupidu kujunes hoogſaks.

Laulupeo lõpp oli eriti meeleolurikas.

Tartu laulupidu peeti 28. ja 29. juunil. Laulupidu õnnestus ootamatult hästi. Lauljate arw tõuſis ligi 10.000. Külastajaid oli kõige rohkem teiſel laulupeo päewal — 35.000.

Eſimene laulupeo päew algas rongikäiguga kell 4. Rongikäik kujunes õige ſuureks ja pidulikuks. Pikkus oli üle 3 klm. Kell 6 awati laulupidu. Kohal oli rida aukülaliſi, eesotſas riigiwanema aſetäitja minister Keremiga. Terwituskõne pidas ülikooli rektor Köpp. Peale weel terwe rea terwituste algas üldkontſert. Üldkoore juhatas J. Simm. Segakooride ettekannetele järgneſid meeskoorid ja paſunakoorid ning lõpuks jälle ſegakoorid. Lauludele jagati palju kiituſt. Üldkontſert jõudis lõpule kell $^1/_2$10.

Teine pidupäew algas kell 6 hommikul paſunakooride äratusmänguga kirikutornideſt. Hommikupoole oli ilm wihmane, kuid õhtupooleks polnud enam ilmal wihmanägu. Kell 4 algas laulupeoplatſil jällegi eeskawa. Eriline peawaimustus haaras koosolijaid wiimaste jõuliste wiiſide ajal. Nõuti tormiliſelt laulude kordamiſt. Muutus juba hämaraks, kuid ikka lauldi Emajõe kaldal. Lõpp peab ſiiski tulema. Kõnetooli aſus aplauſide ſaatel Jaan Tõnisſon.

Ta rääkis waimustawaid ſõnu ja lõpulauluna kõlas kõigi ſuuſt „Mu iſamaa, mu õnn ja rõõm!". Inimeſed walguſid laiali.

Tartu laulupidu kujunes erakordſelt ſuureks. Tegelaste arwult ei annud ta järele üldlaulupeole. Majandusliſelt õnnestus pidu ſamuti hästi.

„Kui langewad meie mehed, aga nende mõtted ei lange mitte…"

Kahulasſe kerkigu rahwamaja 1905 aasta mälestuſeks.

Need olid Jüri Wilmſi ſõnad 1905 a., kui ta kooliſt wäljaheidetuna Pärnus wangis istus.

Jüri Wilms langes, aga tema mõtted ei ſurnud mitte.

1905. aasta oli eſimene kord, kus eesti rahwas nõudis oma õiguſt, mis aastaſadaſid oli olnud kitſendatud.

Wabaduſe tuuled puhuſid ſeekord ka üle Kahula. Oli tuld ja wõitluſt noil aegadel. 1905. aasta on olnud rahwa mälestuſes aeg, kus wõideldi oma tõekspidamiste eeſt.

Kahula küla tõuſis üles ja nõudis neid õiguſeid, mis olid otſe loomulikud, nõudſid teoorjuſe wähendamiſt, mis laſus taludel igaſuguste tööde näol.

Wallawanem Mihkel Keremann oli ſee, ühiſele ſoowile ſamuti allkirja andis ja ſellepäraſt lasti ta maha. Terwe küla eeſt pidi ta andma oma elu.

Raske oli minna, teades, et ſüüd ei olnud põrmugi hingel. Higi wari jäänud põrandale ſellele kohale, kus ta wiimati „põlwitanud".

„Külapea talu ees lasti ta maha. Samale kohale istutatud kuuſed, kuid kuuſed kuiwanud ära ja ainukeſtki mälestuſeſet ei ole jäänud ſelleſt kohaſt.

„Kord elu ſaawad ka ſurnuluud, kord prakſatawad ka ſuure puud" laulis Gustaw Suits ſelgelt ette teades, et kord aeg tuleb, kus rahwas teab, mis on kohus anda oma eeſtwõitlejaile.

Kahula küla peab meeles pidama oma idee ohwrit.

Minu ettepanek, ehitataw rahwamaja ſaagu 1905. aasta mälestuſeks, kuhu ſaaks aſetatud mälestustahwel mõisnikkude wägiwallaohwriks langenud wallawanemale Mihkel Keremannile.

Wold. M.

Opetajate jüripäev.

Jõhwi wallas lahtiregiſtreerimiſi Kahulas ja Purus.

1. juuli on kooliõpetajatele jüripäewaks. Siis otſustatakſe nende ametisolemine. Eelolew õppeaasta algab koondamiſe tähe all. Õppejõude wähendatakſe.

Jõhwi wallas on lahtiregiſtreerimiſi Purus ja Kahulas. Purus on ametiſt lahtiregiſtreeritud pr. Treiberg, kuna Kahulas mõlemad — juhataja Lank ja õpetaja prl. Karuks.

Kõik Jõhwi walla algkoolid jääwad töötama ühe õpetajaga. Kahulas walitakſe tagaſi ainult üks õpetajaiſt. Senini on juba Ediſe, Waſawere ja Sompa algkoolid 1 õpetajaga. Nende koolide õppejõududes muudatuſi ei tule.

Edaspidi koondatakſe Jõhwi algkooli 4, 5 ja 6 klass. Et uuel oſal õpilastel kauguſe tõttu wõimatu koduſt käia Jõhwi alewisſe, ſiis korraldatakſe kõrgema algkooli juure internaat.

Vilhelm ei loobu Saksa troonist.

Sõjas olla ſüüdi Wene ja Inglismaa.

Ameerika ajalooteadlane Bigelow, kes oma eluaja endiſe Sakſa keisri Wilhelmiga ſõprusſuhteid pidanud, on käinud oma ſõpra Doorni lossis (Hollandis) waatamas. Ta jutustab, endine keiſer ſoowiwat wäga, et rahwuswaheline ſõjakohus otſustaks, kas tema, Wilhelm, on ſüüdi maailmaſõja puhkemiſes.

Bigelow on koos endiſe keisriga kolm päewa ja kolm ööd uurinud keiſerlikke arhiiwe. Selle uurimiſe põhjal on tema otſuſele tulnud, et maailmaſõja tekkimiſes on peaſüüdlane Wenemaa, ja Wenemaa järele tuleb Inglismaa.

Edaſi jutustab Bigelow, et endine keiſer elab wõrdlemiſi waeſelt, kuna tema ülalpidada on 19 ſugulasperekonda. Doorni mees on ameeriklaſele ſeletanud, et kui Sakſa rahwas teda kutſub, ſiis peab tema oma kohuſeks uuesti Sakſa troonile astuda, hoolimata oma kõrgeſt wanaduſeſt.

Puru meeste pulliühiſuſeſt

ei taheta enam oſa wõtta.

5. aastat tagaſi loodi Puruſe „ſugupulli ühiſus". Et ſee ühisus karjamajanduſe tõstmiſel tähtſuſe omab, näis alul karjapidajaile ſelge olewat. Ühiſus tegutſes rahuldawalt. Pärastpoole aga ei tahtnud mehed ſelleſt teada, et pullitarwitamiſe eeſt tuleb ka maksta ja et pull tahab toita ning talitada. Raske olewat mehi koosolekule ſaada.

Maksmata ſeiſawad juba kaua aega paarituſe rahad kui ka pulli ſöögiraha. Arutada oleks palju muidki küſimuſi. Juba käesolewa aasta alguſeſt ſiiamaani kutſutakſe liikmeid tagajärjetult kokku. Iſegi asja eesotſas ſeisjad lööwad loiult käega. Niiſugune tagaſikiskumine ſurmab kindlasti üksikute agaramate töötahte ja ühiſus läheb kadumiſele.

Pe-Ka.

Pool miljonit kalamaimu Narwa jõkke lastud.

Narwa kalakaswatusmaja poolt on Narwa jõkke lastud juba pool miljonit kalamaimu 1929 a. kewadel lasti Narwa jõkke 87 000 lõhemaimu ja 120 000 ſiiga. Käesolewa aasta kewadel lasti jõkke juba 251 000 lõhemaimu ja 120 000 ſiiga. Tagajärjed on juba nähtawad. Tulewikus kawatſetakſe kalakaswatuſt Narwas märkſa ſuurendada. Uue kawa järele on ette nähtud tulewal kewadel wette lasta—Narwa jõkke—400 000 lõhemaimu ja 150 000 ſiiga.

Kalakaswatuſe üldtöid juhib põllutööministeeriumi kalaasjanduſe inspektor J. Kobres, kohapeal on juhiks W. Erik, kes energiliſelt töötab.

Rattur-matkajad kaitseliitlased Jõhvis.

Jõudſid Jõhwi neljapäewal kell 1.

Täna lõunaajal ſõidawad uuesti läbi Tartu poole.

Kuni esmaspäewani ollakſe Wirumaal.

1. juulil algas Tallinnaſt 10 malewlaste oſawõtul ja Tallinna malewa korraldusel jalgrattaretk ümber Eesti. Reiſu otstarbeks on kõigepealt malewlaste kodumaaga ja lahingwäljadega tutwunemine. Samuti tahetakſe katſetada üldſe pikemamaaliſi rattaretkeid.

Jalgratastel ſõitſid wälja malewlaſed: Amtos, Gerſt, Kleinert, Nappt, Ratkowsky, Saar, Sallert, Sandbank, Liſas ja Treufeldt. Jalgratturitega ſõitis kaaſa mootorrattal Tallinna malewa ſpordipealik Kauba, kellel kaaſas ka ſanitaar- ja muu warustus.

Ratturid ööbiſid Rõmedal, waſt 2. juulil jõuti Rakwerre. Siin wõttis neid wastu malewa pealik major Waher ja teiſed. Peale ſelle tutwuti linnaga. Ööd oldi Wiru-Nigulas. Siit ſõideti edaſi

Jõhwi alewisſe.

Enne käidi weel Kohtla-Järwe kaewanduſega tutwunemas. Kell $^1/_2$1 jõuti Jõhwi alewisſe. Jalgratastel ſõitſid neile wastu Jõhwi malewkonna päälik Sooden ja ſpordipäälik Rooks. Naiskodukaitſe korraldas külalistele eine gümnaaſiumi ruumes. Peale lühemat tutwunemiſt alewiga ſõideti Narwa ſihis edaſi.

Malewlaste retke juht hr. Kauba külastas ka meie lehe toimetuſt. Spordipealik Kauba on energiline kaitſeliitlaſe kuju, ſamuti ka wana ſõjamees. Sattunud Nõukogude maale, kus istunud tſcheka wangimajas. Reiſuſt rääkis mõndagi. Wastuwõtmine olnud igalpool ſüdamlik, igal peatuſel. Meele jäänud eriliſelt Mõdriku kodumajanduskool. Nad ei ole ka halwad külaliſed. Rändurite hulgas muuſeas ka üks konſerwatooriumi klawerklasſi lõpetanud mees. Ka wiiuli-asjatundja on ühes. Sellega ſiis muuſikat laialt. Organiſeerimiſel oli oma kodune laulukoor.

Jõhwiſt ſõideti neljap. õhtuks Sillamäele, peatudes weel enne Toilas. Reedel oldi Narwas. Laupäewahommikul alatakſe retki Lõuna-Eesti poole. Laupäewa keſkpäewal läbistatakſe uuesti Jõhwi. Puhatakſe paar tundi. Kell 2 ſõidetakſe Kuremäele ja ſealt Iiſakusſe. Sealt läheb retk juba Wirumaalt wälja. Üldſe külastatakſe 8 malewat. Tähtſamad peatuspunktid on **Tartu, Räpina, Petſeri, Wõru, Põltſamaa, Paide, Tallinn.**

Soome kord muutumisel.

Lapua-liikumine wõtab hoogu.

Esmaspäewal marſiwad rahwahulgad Helſingi.

Soome walitſus lahkub, preſident pooldab Lapua- liikumiſt.

Soome walitſuſe kujundab Swinhufwud.

Eilehommikuſed teated kõnelewad juba Kallio walitſuſe lahkumiſeſt. Wabariigi preſident astus ſamme uue walitſuſe kujundamiſeks. Sellekohaſelt tuleb Soomes n.n. „Lapua walitſus".

Uueks peaministriks ſaab Soome koonduserakonna (Lapua liikumiſe pooldajate) ſilmapaiſtwam tegelane, endine ſenaator Swinhufwud. Preſident tegi talle ülesandeks walitſuſt kujundada. Swinhufwud wõttis ülesande wastu.

Lapua mehed tahawad maksma panna radikaalſet põhiſeaduſe muudatuſt. Kõigepealt kärbib nende ſeaduseelnõu walimisõiguſt. Kuna muidu demokraatia ette näeb walimisõiguſt kõigile, lubab lapulaste ſeadus walimisõiguſt ainult neile, kellel teatud waranduslik ſeis. Hääleõiguslik on ainult ſee, kes niiſuguſe waranduſe omab, et tulumakſu maksnud on. Seega jääks Soomes umbes 600.000 inimeſt hääleõiguſeſt ilma. Hääle andmiſe õiguſeſt jääwad ilma waeſemad kodanikud, kes aga ei pruugi olla kommunistid. Proportſionaalſe walimissüsteemi aſemele ſeatakſe ſiiſe majoritäär-ſüsteem.

Esmaspäewal Helſingisſe rändawaid lapulaſi on lubanud toita Soome naiskaitſeliitlaſed — lotad.

Praeguſe Soome liikumiſe taga kardeti aſuwat kindral Mannerheimi. Nüüd on ſelgunud, et liikumiſe algatajateks on ringkonnad, kes enne wabadusſõda juhtis n.n. jäägriliikumiſt.

Soomes kestab ärew ſeiſukord. Kommunismi wastane liikumine wõtab järjeſt rohkem hoogu. Liikumine ſai alguſe Lapua maakonnaſt, mis aſub Põhja-Soomes ja keſkkohaks Lapua alewik. Liikumiſe juhina paistab ſilma ſeal elaw talupidaja Wihtori Koſola.

Wihtori Koſola on ſeletanud, et enne ei loobu nad wõitluſeſt, kui iga kommunismi jälg Soomeſt kadunud. Praegune ſotſialiſtlik walitſus töötas wälja erilise kaitſeſeaduſe, kuid ſee ei rahuldanud lapualaſi.

Walitſuſele ſurwe awaldamiſeks marsſiwad lapualaſed Helſingi. Kui wahepeal rahuldawaid korralduſi ei tehta, ſiis ſõidab erarongidel Helſingi 10.000 lapualaſt, esmaspäewaks 7. juuliks. Oletatakſe, et ka mujalt mõtteoſaliſi tuleb.

Soomes järgnewad ſündmuſed nüüd õige kiiresti üksteiſele. Soome preſident, kes algul ſeiſukohta ei wõtnud, on nüüd awaldanud, et ta lapulaste ſeiſukohti pooldab. Soome walitſus peaminister Kallioga eesotſas eſitab lahkumiſepalwe.

1. ja 2. juulil peeti eduskonna koosolekuid. Ärewa meeleolu tõttu oli tugew walwe ümber parlamendihoone. Sotſialiſtlikud ja kommuniſtlikud rahwaſaadikud rääkiſid, et parlament wõib töötada ainult ſiis, kui on kindlustatud põhiſeaduslik kord. Seda on aga rikutud kõigepealt ſellega, et on takistatud mõnedele rahwaſaadikutele oſawõtmiſt eduskonna koosolekuſt. Awaldati tungiwalt ſoowi, et walitſus astuks ſamme põhiſeaduſe ja parlamentarismi kaitſeks.

Wälisminister Procope andis ajakirjanikele ſeletuſi Soome ſündmuſte kohta. Kõnes paistis pooldamine Lapua meestele. Ta arwab, et lapualiikumine laiemale lewineb. Talupoegade linnamarsſimiſe asjus arwas wälisminister, et ſee areneb rahulikult.

Soo põlemise kahju 1000 krooni.

Põleſid ära Puru turbaühiſuſe liigete walmisturwas ja turbaſarad.

Tammiku ja Puru küla läheduſe nn. „Tammiku kõrtſi ſoo" põlemiſe kahju on nüüd ſelgunud. Tuli on üle käinud umb. 100 hektariliſeſt alaſt. Kahju ſoo põlemiſeſt pole juſt ſuur. Sood ſaab ſiiski weel turbaſooks kaſutada. Tuli on põletanud ſambla ja wõſad.

Tunduwa kahju ſaid Puru turbaühiſuſe liikmed. Neil põles wõrdlemiſi ſuurel hulgal walmisturwaſt. Poolkuiw turwas aitaski tule- ja ſuitſupilwi eriti ſuureks ajada. Suurel oſal talupidajail olid ka omad turbakuiwatamiſe kuurid. Ka neelas tuli. Kokku ſaid põlemiſe läbikahju 26 turbaühiſuſe liiget. Arwestamiſel tõuſeb kogukahju 1080 kroonile. Turbatagawarad olid kõik kinnitamata.

Kerjused lõid Rannapungerjal lahingut.

Mõni tehti päris ſandiks.

Esmspäewa õhtul olid Ranna-Pungerja metſas laagris kümmekond Lohuſuu ja teiste Peipſi rannakülade kerjuſt. Mehed olid käinud maha pika tee ning koduteel üksteiſt kohates otſustaſid õhtut weidi lõbuſamini mööda ſaata. Ühes rannakülas realiſeeriti korjatud toidumaterjal ja ſaadud raha eeſt osteti mõni liiter wiina. Küpſetati ſilku ſakuskaks peale ja lasti enestel hea olla.

Warsti aga ſigines meeste wahele tüli. Kuigi wene keeles ſõimuſõnadetagawara rikkalik, tuli neiſt ſiiski puudus ja wõeti mängu ka käed. Mõnelgi mehel rebiti puruks wiimaſed riideräbalad wõi tehti olemiſelt ehtſaks ſandiks. Lõpuks erineſid kaklejad kahte leeri ja hakkaſid üksteiſt tuletukkidega pilduma. Tulearme ſaid mitmed. Ühel Lohuſuu mehel aga läks lahingu juures ilus punane täishabe põlema. Mees ſai näole raskeid tulehaawu. Päraſt lahingut lepiti kriſtlikult ära ja hakati haawatuid wiinaga ſeeſt- ja pealtpoolt määrima.

„Kljusi" paljastusi.

Dokumentide järgi wõib pilti ſaada punawäe ſeiſukorraſt.

Narwa-Jõeſuu rannas uhtus meri ööſel wastu keſknädalat kaldale jälle hulga raamatuid ja pabereid, mis kuuluſid Nõukogude Wene miinitraaler „Kljuſile". Rohkesti on leitud paberite hulgas Kroonlinna tribunaali otſuſeid, milleſt näha, et diſtſipliin Nõukogude merewäes on kõwasti langenud, joomine ja warguſed ſuuresti lewinud. Tribunaali protokollid kõnelewad, et laewalt warastatakſe tihti ka kõige wäikſemaid ja wähewäärtuslikke asju.

Üks madrus on mõistetud kaheks aastaks diſtſiplinaarroodu ſelle eeſt, et oli warastanud laewalt laewakompasſi ja laewa manomeetri.

Ka laewa kasſad pole kindlad milliſeſt asjaoluſt annab tunnistuſt ſee, et keegi madrus tühjendanud kasſa, mille eeſt ſai kaks aastat diſtſiplinaarroodu.

Joomine on tugewasti lewinud ka ohwitſeride hulgas, kuna ka nende karistamiſeſt kõnelewad protokollid. Puhkuſele lastud merewäelaſed ilmuwad puhkuſelt tagaſi alati ſuure hilinemiſega, tagaſi tulles polla neil enam riideid ſeljas, mis kõik mahajoodud.

Selle eeſt on ſaanud diſtſipliini rikkujad aasta kuni poolteiſt diſtſiplinaarwangistuſt.

Kõik kaldale uhutud paberid on hästi alal hoidunud ning on näha, et need alles hiljuti ſattunud merde. Kiri paberitel on ſelgesti loetaw. Kõik leitud tokumendid on antud edaſi meie wõimude käſutusſe.

Jõhwi kontrollühingu lüpſiwõiſtlus

Ediſel pühapäewal 6 juulil

Jõhwi kontrollühingu korraldusel peetakſe Ediſe aſunduſes A. Tõnisſoni talus lüpſiwõiſtlus. Paremateele lüpsjatele antakſe auhinde.

Enne lüpſiwõiſtluſt on loeng piimaga ümberkäimiſe ja lüpsmistehnika üle jsk. agr. poolt.

Jõhvi perenaiste Seltsi õppereis õnnestus hästi.

Jõhwi Perenaiste Seltſi poolt korraldatud õppereis 29. juunil õnnestus wihmaſe ilma peale waatamata eriti hästi. Oſawõtjaid oli niipalju, et autoſt ruumipuuduſel olid ſunnitud oſa ekskurſioonlaſi mahajääma. Ekskurſioon külastas jsk. agr. juhatuſel Arkna põllutöökooli, Mõdriku kodumajanduskooli, Böckleri ſeakaswatuſt ja Leutſi majapidamiſt.

Soovitan tuntud headuses „HERKULES" ja „SVECIA"
heinaniidumasinaid ja loorehasid.
Maksutingimused ostjate soovi järgi
k-m. A. Villers,
TURU PLATS 7, TELEFON 40.

Jõhwi alewiwolikogu tegi ſõda.

Alewiwalitſuſt taheti anda kohtu alla. Ilma wolikogu loata läbikulutatud rahaſumme ei kinnitatud.

Tagantjärele kukutati läbi ka 1930/31 a. eelarwe.

Möödunud reede õhtuks kella 8-ks kokkukutſutud alewiwolikogu koosolekut ſundeti alata alles poole 9-ks. Selle eeſt aga waldas koosolekut kohe ärew meeleolu. Nimelt oli alewiwalitſuſele ſaadetud kohtu- ja ſiſeminiſteeriumilt kiri, milles olid ülesloetud pooleteiſt kuu eeſt toimepandud rewideerimiſel leitud puuduſed. Samas kirjas oli ka nõudmine, et ſee kiri tuleb lähemal wolikogu koosolekul ette kanda. Alewiwalitſus ent ei mõelnudki ſeda teha. Eſialgu ſeletas wana alewiwanem Käbin, et ei ole midagi ſarnaſt, päraſt ütles, et tema teeb, mis tahab. Niiſuguſe asjaga ei olnud aga wolinikud nõus ja eſitaſid terawaid nõudmiſi, millele tulemuſena lõpuks ka ſee **õnnetu kiri lagedale toodi.**

Rewideerimiſel hinnati ſuurema wäärnähtuſena, et m. a. oli alewiwalitſus läbi kulutanud ligi pool miljoni ſenti, ilma, et ſelleks oleks wolikogult luba küſitud. Samuti ſeiſis alewi arwepidamine 1½ kuud taga.

Wolikogus teewad terawat meeleolu **juſt need üle-eelarweliſed kulutuſed.** Uus alewiwanem Lepik eſineb küſimuſega, milleks neid oli tarwis teha ilma wolikogu loata, kuna wolikogu luba oli wõimalik igal ajal ſaada. Et ſellele ei ſaa peaaegu mingit waſtuſt, ſiis leiab Lepik, et ſiin on tegemiſt wana alewiwalitſuſe ſüſtemaatiliſe talituswiiſiga. Alewiwanem Käbin läheb alati wolikoguſt mööda. Näit. jättis ta wolikoguſt awada otſuſtatud kõrtſi otſuſe lihtſalt maawalitſuſele kinnitamiſeks eſitamata; ſamuti **kulutas ta mäleſtusſamba komitee rahadeſt 2—300 tuhat** ilma kellegilt küſimata ſkweeri tegemiſeks. Kõneleja arwates pidawat ſelliſeid näiteid weel olema. Siin lähebki õhk kuumaks. Sõna wõtawad weel M. Treilman ja J. Pertens. Wiimane kaitſeb wana alewiwalitſuſt, ſamuti arwab A. Käbin ümber, et ſee kõik on waſtaſte kius (wahelehüüe: ſiſe- ja kohtuminiſteerium kah kiuſab). Sellele järgneb R. Lepiku ſõbralik ettepanek: „Seda on wõimalus kohtuliſult tõendada—hääletage ſelle poolt, et alewiwalutſus kohtu alla antaks, ſeal mõistetakſe alewiwalitſus õigeks ja wõetagu ſiis mind, Lepikut, laimamiſe eeſt waſtutuſele!" Sellele hüüab Käbin: „No ſiher, et Lepik pannakſe pokri" ning lubab ettepaneku poolt hääletada. Selleſt kujunebki ettepanek.

Alewiwalitſuſe kohtualla andmiſe ettepanek ſaab aga 8 häält waſtu, ſeega läbikukkunud. Waſtuhääletajaks oli muidugi Käbina tiib. Poolthääli oli 7, üks jäi erapooletuks.

Uus ärewus lööb lahti **rewiſjoni komiſjoni** walimiſel. Ülesſeatud kandidaatideſt läks läbi ainult M. Treilman, kuna A. Willerſil 1 hääl puudu jäi. Kaheliikmeline rewiſjoni komiſjon on aga töövõimetu. Siin tekkib jälle üks ſõnadegapildumine. R. Lepik tahab ſaada erakorraliſelt ſõna, kuid Käbin ütleb, et ſeda ei ſaa kodukorra põhjal. Selle peale hüüab üks wolinik Käbinile näkku: „Teie waletate!" Tuuakſe kodukord wälja ja ſealt ſelgubki, et Käbin waletas. Keegi teab õiendada, et küſimuſte juures Käbinal ongi moes ſuud ſellega kinni panna, et ütleb, et kodukord ei luba.

8 : 8-ga kukkub läbi korteriolude parandamiſe ehitusfondi aſutamine. Sellega on ühtlaſi ka läbi kukutatud eelmiſel koosolekul waſtuwõetud **1930/31 a. eelarwe,** kuna maawalitſus kinnitab eelarwet ainult fondi aſutamiſe korral, kuna ſellekohaſed ſummad ſeal ſees.

Haigeks kohaks on **1929/30 a. liſa-eelarwe.** Tegelikult on ſiin kõne all needſamad ülekulutuſed, mille kohta oli alul äge jutt. Ka nüüdki on ſeda. Hääletuſel kukkub liſaeelarwe läbi: ſaab poolt 7, waſtu 7, kuna erapooletuks jääwad 2 wolinikku. Sellega oa tekkinud pentſik ſeiſukord: rahad on läbi kulutatud, wolikogu neid kuluſid aga ei kinnita...

Alewiwalitſuſe liigete walimiſeſt ei tulnud ſel koosolekul midagi wälja. Seiſukord ſeega õieti lörris: uus alewiwalitſus ei ſaa ühe liikme puuduſel ametiſſe aſtuda, wanale alewiwalitſuſele loobitakſe aga kaikaid kodarate wahele, nii et teotſemine raskeks läheb.

Koosolekut juhatas wolikogu juhataja H. Lill. Juhatamiſega oli kohati õige kõwaſti tööd — mitu meeſt tahtſid korraga rääkida. Mis ſeal teisteſt rääkida, kui wolikogu abijuhataja Leppki põrutas, et „ſee on palagan", mis eeſt ſai juhatajalt peapeſu. Pertens oli jälle kiire protokollimiſt nõudmas, kui Lepik ägedushoos paiskas, et ilma loata kulutuſed on ſolk, mida alewiwalitſus nüüd ära lobima peab. Pertens oli ka alati etetpanekuid tegemas läbirääkimiſi lõpetada — ſeega oli Käbin ſelle odawamad ſorti töö talle uſaldanud.

Rakveres korraldatakse suurem laulupäev.

Üldkooris eſinewad 9 ükſikkoori üle 400 lauljaga.

5. ja 6. juulil korraldab Rakwere Rahwamaja ja Hariduſe ſelts Rahwaaias ſuurema kohaliku laulupäewa, milleſt oſa wõtawad peale kohalikkude kooride ka mitmed paremad ſegakoorid Rakwere ümbruskonnaſt ning külaliſtena weel Tallinna Rahwaülikoolide ſeltſi ſegakoor hra Wettiku juhatuſel ja Tallinna m. ſ. „Edu" orkeſter, umbes 40-meheliſes koosſeiſus. Mõlemad Tallinna koorid eſinewad Rakweres laupäewa, 5. juuli õhtul iſeſeiswate kontſertidega. Rahwaülik. ſegakoor annab waimuliku kontſerdi Rakwere ew.-lut. uſu kirikus, kuna m. ſ. „Edu" orkeſter eſineb ſuurema aiakontſerdiga Rahwaaias.

Pühapäewal, 6. juulil kell 4 p. l. korraldatakſe lauljate rongikäik läbi linna, millele järgneb Rahwaaias ühendatud kooride kontſert. Üldkooris, mida juhatawad hrad R. Roſenberg ja T. Wettik, eſineb 9 koori üle 400 lauljaga. Laulupäewa kawas on 12 laulu Eeſti heliloojate wiimaſe aja loominguſt, mis ſeniſtel laulupidudel weel ettekandmata. Kuna Rakwere on ſegakoori laulu alal olnud ikka üks eſirinnas ſammujaid, ſiis wõib loota, et ſeekordſelgi laulupäewal ſaab kuulda head koorilaulu. Laulupäewa head ſiſuliſt kordaminekut kindlustab ka eſinewate kooride ja üldjuhtide ſenine kuulſus.

Laulupäewaga ühel ajal korraldatakſe Rakweres ka muidki pidustuſi. Muuſeas peetakſe pühapäewal uuel ſtaadionil ka traditſiooniliſt jalgpalliwõiſtluſt Rahwam. ja Har. Seltſi ning Näitlejate Ringi wahel.

Rakwere laulupäew 5. ja 6. juulil tõotab kujuneda üldſe ſuurimaks ſuwipidustuſeks kohapeal k. a., kuna ſel puhul ei tule ſiia kokku mitte ükſi kõik rakwerlaſed ja wirulaſed, waid ka palju külaliſi kaugemaltki.

Laulupäewa ſiſſetulek on määratud täies ulatuſes Rakweres ehituſel olewa teatrimaja heaks, mille kõrged müürid punaſeſt kiwiſt katuſega Rakwereſſe ſiſſeſõitjale juba kaugelt ſilma paistawad, nagu kuulſad leſſiwaremedki.

Walmigu ſelle minewiku tunnistaja kõrwale peagi moodne kultuuri tempel.

Teraviljaseadus rahanduskomisjonis.

Rühmad wõtſid ſeiſukohti.

Eile tuli riigikogu rahaasjanduſe komiſjonis uueſti harutuſele terawilja ſeadus. Walitſus on eſitanud ſelle ſeaduſe juure paranduſed, milliſed on juba teada meie lehe eelmiſeſt kirjutuſeſt.

Eſitades need paranduſed, on aga walitſus muutnud eelnõu pealkirja, nimetades eelnõu terawilja kaitſeſeaduſeks, kuna eelmine eelnõu kandis pealkirja „terawilja ſeadus."

Sotſialiſt L. Johanſon waidles jääraſe eelnõu harutamiſe waſtu, ſeſt walitſuſe parandusettepanekud lähewad tunduwalt lahku endiſeſt eelnõuſt. Ka ei ole komiſjoni liikmetel olnud wõimaluſt tutwuda eſitatud paranduſtega.

Peab märkima, et parandusettepanekud jagati komiſjoni liikmetele kätte alles eile koosoleku eel, kuigi majandusminiſteeriumile juba laupäewal tehtud korraldus, ſaata rahaasjanduſe komiſjoni liikmetele kätte walitſuſe ettepanekud hiljemalt esmaspäewal.

Majandusminiſter J. Zimmerman arwas, et ei ole takiſtuſi eelnõu harutamiſeks, ſeſt komiſjon on ta juba wõtnud waſtu 1. lugemiſel.

Mäletawaſti lükati komiſjonis eelnõu eſimene paragrahw tagaſi. Tehti ettepanek, wõtta paragr. 1 harutamiſele walitſuſe poolt äsjaeſitatud redaktſioonis. Küſimuſe üle waieldi kaua. Sotſialiſtid tegid ettepaneku, mitte piirduda ainult eſimeſe paragr., waid pidada üldläbirääkimiſi parandusettepanekute kohta.

Hääletamiſel otſuſtati ſiiski aſuda ſeaduseelnõu harutamiſele.

Hääletamiſel otſuſtati aſuda eelnõu 2. lugemiſele.

Eelnõu aruandja K. Tonkman arwas, et walitſuſe paranduſed lähewad täieſti lahku eelmiſeſt eelnõuſt.

Majandusminiſter J. Zimmerman kaitſes eelnõu, öeldes, et walitſus ei taha ſellega ſuurendada riigikaſſa tuluſid, waid kaitſta põllumeeſte huwe. Eelnõuſt on ju jäetud wälja niſu ja oder. Wiljaga kauplemine peab minema eraettewõtjate kätte.

Miniſtri ſeletuſe järele lõpetati koosolek. Kuid näib, et käesolewa küſimuſe ümber puhkewad pikemad kõneluſed, nõnda et riigikogu waewalt küll ſaab minna laiali enne 15. juulit.

Hundid Jõhvi läheduses.

Murdsid veerandsada lammast ja mullika.

Metskondade hundijaht ei õnnestunud täiesti.

Jõhwi läheduſes, Waſaweres ja Pagaril on kahalikud talupidajad hirmul karja päraſt. Loomi ei juleta enam kaugematele karjamaadele laſtagi. Kardetakſe hunte, kes juba tuntawat kahju on teinud.

Möödunud nädala lõpul kaduſid Pagari talupidajate karjadeſt mitmekaupa lambaid. Algul arwati ſeda hulkuwate koerte ſüüks, kuid ſiis nähti, et kriimſilmad karja külastamas käiwad. Hunte nähti paaril korral. Mõne päewa jooksul kadus niiwiiſi 22 lammaſt ja 1 mullikas. Samuti tungis hunt kallale Rauswere mehe hobuſele. Hobune tuli wõitluſeſt õige ſuurte haawade ja kriimuſtuſtega.

Huntidega ühes on tekkinud ka „hundijutud". Tihti „nähakſe" küll hunte, kus neid olla ei wõi. Kuid päris ilma tõeta pole ka need lood. Puru küla mees Ed. R. räägib hundi nägemiſeſt Puru küla wahel. Tema lihakoormale jooksnud ſuur hunt järel.

Huntide häwitamiſeks ja hirmutamiſeks korraldaſid teiſipäewal Jõhwi ja Pagari metskonnad jahi. Oſa wõttis umb. 30 jahiliſt 20 ajajaga. Seekord oli jahi tagajärjeks ainult huntide hirmutamine. Üks kriimſilm pääſis ainult ſuuri waewu Waſawere metſa.

Asjaoſaliſte arwamiſt mööda olenenud huntide putkupanemine jahiliſte wäheſeſt arwuſt. Jahiala oli umb. 16 ruutkilomeetrit. Seda ala korraga 50 mehega läbi wõtta ei ſaadub. Alati wäikſemate ribadega. Üheſt niiſuguſeſt ribaſt lippaski hunt minema.

Järgmine jaht tahetakſe korraldada lähemal ajal. Tahetakſe kuidagi luba ſaada, et ka Kurtna laagriſt ſõjawäge ajajateks ſaaks. Siis tahetakſe huntide elule ots teha. Hundid olewat Kurtna lähedalt rohkem Waſawere poole pugenud, kuid ühe aſukohaks arwatakſe ſiiski Kurtna mõiſa juures olewat tihnikut.

3. juulil nägi hunti Rauswere mees Romot. Karjaſe kiſa peale karjamaale minnes nägi ta lambaga metſa poole põgenewat hunti.

Hundid on lähedasteſſe metſadeſſe äkki tekkinud. Kõige tõenäoliſemana paistab oletus, et nad end üle piiri Wenemaalt ſiia poetanud.

Põllumajandusſaaduſte turuhinnad.

Wõi hind tõuſeb järjekindlalt.

Wõiturg näitas möödunud nädalal jällegi tuntwat tõuſu. Ingliſe turul noteeriti Eeſti wõi 7 ſenti kõrgemalt möödunud nädala hinnaſt. Sakſa turul 8 ſenti kg. kõrgemaks eelmiſe nädala hinnaſt. Tallinnas noteerii tõus 6 ſendi wõrra — 210—216. P. W. Eſtonia poolt wäljamakſtud hind piimaühingutele 218 ſenti kg.

Munaturg. Munade hinnad tõuſid möödunud nädal 1 ſent paarilt. Nõudmine munade järel elaw. Berliini turul Eeſti munad paar 17-ſn. kõrgem ſort.

Peekoniturul lõdwenes wähe hind. Eksporttapamajad makſid käesolewal nädalal 2 ſenti kg wähem. Saadetiſed Balti riikideſt wäikeſed.

Terawiljaturg. Terawilja hinnad on näidanud möödunud nädalatel tuntawat languſt. Ka käesolewa aaſta ſaagid kõigis riikides hääd. Sakſamaa loodab rohkeſti wälja wedada.

—k

MÄETAGUSE MISSI-VALIMINE.

Õnnelikuks kuningannaks 60 a. eideke.

Siſemaa mehed tegid kange peo, kus muuſeas Muri Mardi „kupleed" kolmes keeles.

Pühapäewal oli Mäetaguſel korraldatud pidu, mille eeskawa õige tubliſti kirju. Tähtſamatena paiſtſid ſilma Muri Mardi „kupleed" kolmes keeles ja iluduskuninganna walimine. Läkski ſiis kõik ſuure auruga ja müraga.

Algaski pidu. Lawale ilmus „päewakohaſeid kolmes keeles laule" ettekandma Muri Mart — kohapeal laialt tuntud naljamees - wanamees.

Laulud olidki kolmes keeles — mõni ſõna eeſtikeelt, ſiis jälle ſõnu moonutatud ja wäänatud wene- ja ſakſakeeleſt. Laulude ſiſu oli niiwõrd kange, et mõnegi nõrgema kuraaſiga mehe punaſtama pani. Mart iſe aga laskis aina kõwemad regiſtrid lahti. Kui ſõnad juba õige hulluks läkſid, ſiis tõmmati „kunſtnik" tolknewaſt ſärgiſabaſt näiteſeinte wahele tagaſi. Peale rahuſtamiſt aſtus jällegi Mart lagedale ja jatkas „ettekandeid". Purjus mehe kähiſew hääl täitis ſuure oſa eeskawaſt.

Peatulipunkt oli ikkagi Mäetaguſe „iluduskuninganna" walimine. Et ſuur ümbrus, ſelle naisſoo hulgas peab juba wääriline kuninganna leiduma. „Kuningana" leitigi. Siin on aga küſimus: kas Mäetaguſe rahwas läks omaga päris rappa, wõi on 60 a. Maruſcha ſiiski kõige kohaſem miſs, ſeſt tema ſaigi kuningannakrooni. Ta waliti kõigi nooremate ſeaſt pea ühel häälel — ſai poolt 101 häält. Iluduskuningannaks walitud wanaeit ſai ſuurte „auawalduſte" oſaliſeks. Tõuſis päris põrgu lärm. Mis ſelleſt aru ſai oli, et orkeſter mängis kõwa tuſchi. Edaſi läks juba wärske miſſi autants — ſchimmi. Tantſis ainult üks paar — „ſhürii" eſimees ja 60 a. õnnelik Maruſcha. Õnneliku lärmi ja kiſa ſaatel oli ta täieõiguſliſeks Mäetaguſe „miſſiks" ſaanud. Et Maruſcha iſe oma tiitli waſtu ükskõikne ei ole, näitas juba „awatantſu" hoog.

Suurema hulga piduliſte ühine otſus oli: pidu oli käre! Naeru ja röötimiſt oli ülearu. Kuna aga korraldajaks ſelts, ſiis niiſugune eeskawa igatahes ſeltſile au ei tee. Nagu näha, ka miſſide waſtu on waimuſtus maal jahtunud. Enam ei walita tõſiſelt oma küla kõige iluſamat, waid püütakſe teha ſellega nalja. Pole enam miſſiromantikat.

Sündmusi kõikjalt.

Üüriſeadus kaob eſimeſel mail 1931 a. Majaomanikude rühm ſai kokkuleppe ſotſialiſtidega, mille tulemuſeks on, et üüriſeaduſe kaotamine lükatakſe nimetatud tähtpäewaks edaſi. Sotſialiſtid lõpetawad töötakiſtuſe.

Põllumajanduſe wõlakoormatus 50 miljonit krooni. Põllumeeſte eſinduſe märgukirja puhul põllum. laenude tähtaegade pikendamiſeks, on riigiwanema korraldusel kokkſeatud täpne wõla ſumma. Selle järgi on põllum. laene antud 5 miljardiſenti.

Lennuk 20 päewa õhus. Ameerika lennuk „Cityot Chicago", kes uut maailmarekordi keſtwuslennus püſtitamas, on õhus olnud juba kolm nädalat.

Prantſuſe ohwitſerid teiſipäewal mootorpaadil Eeſti lennuwäel... külas.

Habsburg Ungari troonile. Nagu teatatakſe, on Ungari trooni-kandidaadil Otto von Habsburgil läbirääkimiſi mõjuwate ringkondadega Ungari troonile aſumiſe asjus. Peetakſe tõenäolikuks ſeda kandidatuuri.

Sõjakool ſõitis Soome külla. Eila ſõitis kõrgem ſõjakool kol. Jaakſoni juhatuſel külla Soome ſõjakoolile. Eeſtlaſi wõetakſe waſtu ſõjakoolis. Peale ſelle tutwuſtatakſe neid linnaga, Soome ſõjakooliga, harjutuſtega j.n.e.

Heinatöö käimas.

Maal on pea igalpool heinatöö käimas. Heinaniiduga oodatakſe weel ſeal, kus on kõrgemad heinamaad. Heinakaſw on madalamates kohtades rahuldaw, kõrgemad kohad kannataſid niiskuſe puuduſe all.

Kui pole kawalere, ſiis peab neid luuletama.

Kuremäelt 6—7 kilom. eemal K. külas elawate preilide J. S. ja G. E. kohta kaebab külarahwas, et nad olewat arad, mis eriti peol ſilmapaiſtwat.

Käiwat ka need preilid peol, kuid iſtuwat nurgas kogu tantſu aja. Selleſt ei olewat midagi, kuid külaeitedega jutu peale ſaades kiitwat nad aga oma kawaleride-õnne, misſuguſi asjamehi neil muidugi ei ole. Ja kõigehullem, kui keegi wanaeit waſtu hakkab rääkima, ſiis minnakſe waidluſes ka karwupidi kokku. Lüüakſe päris kõwu lahinguid. Ka on nad kanged pilke- ja lorilaulu ſepad.

Raiskas sôbra viina, et naabrile naha peale anda.

Hiljuti ſõitis Mäetaguſe aſ. mees K. K. Jõhwi mõningaid asju ajama, kuſt muuſeas pidi ühele oma ſõbrale wiina kaaſa wõtma. Tagaſiſõites kohtas tee peal oma naabrit, kelle [illegible] ihaldas juba ammugi kirli peale teha, kuid ühekordſe proowimiſe järele löödi mees kaotuſega tagaſi, ja ſiis ei olnud mehel ſee kord julguſt oma nõuga külge hakata. Waid mõtles —mis ſiis, kui panen ſõbra wiinaga paaril poiſil pead täis ja laſen ſelle asja õiendada. Kuid poiſid kelmid piſtſid wiina kinni ja peale ſelle weel tubliſti õlut. Töö jätſid aga tegemata. Koſtitaja pidi aga hädakäes iſe naha täie ſaama.

Korteriwargus Kurtnal.

28 ſkp. murdſid wargad Kurtna aſunduſes elutſewa Mihkel Pflugi elumajaſſe akna kaudu ſiſſe, ſel ajal kui pererahwas põllul tööl oli. Wargad wiiſid kaaſa mitmeſuguſt toidukraami. Asja juurdleb politſei.

Lugege „Alutaguse Elu".

VIRUMAA
põllumajanduse, tööstuse ja kaubanduse
NÄITUS

Jõhvi Põllumeeste Seltsi korraldusel

Jõhvis, 23—25 augustini.

Näituse osakonnad:
1. Põllutöö, taimekasvatus ja maaparandus.
2. Loomakasvatus.
3. Aiandus ja mesindus.
4. Metsandus ja turbatööstus.
5. Masinad ja põllutööriistad.
6. Kalaasjandus.
7. Põllumajandussaaduste ümbertöötamine ja väljaveokaubad.
8. Hooned ja ehitused.
9. Tööstus.
10. Käsitöö.
11. Majapidamise üksused.
12. Ühistegevus ja kirjandus.
13. Tegelikkude tööde võistlused.

Ülesandmisi võtavad vastu Jõhvi Põllumeeste Seltsi sekretär H. Lill, Jõhvis Turuplats Nr. 1, tel. 4 ja Jõhvi jaosk. agr. E. Timusk, Kooli t. 15, tel. 74. **Juhatus.**

Alutaguse põllumehed, kasutage juhust! Hooajaks kohale jõudnud

Rootsi suuremate vabrikute „WESTERAS“ ja „GLORIA“ põllutööristad ja masinad nagu: **rohuniitjad,** viljalõikajad, **loorehad,** reaskülvajad, kultivaatorid j. n. e. millised viimaste aastate näitustel kuldaurahadega kroonitud on.

Eelpool nimetatud masinatest tulid Rootsi rohuniitjad **„AKTIV“ ja „GLORIA“** Tartus 1928 a. proovitöödel esimestele kohtadele.

Ühtlasi saadaval

„GLORIA“ ja „WESTERAS“

viljapeksumasinad, Rootsi S.K.F. kuullaagritel; Diiselmootorid „WOLF“, petrooleumimootorid „STOWER“. „FULLER-JOHNSON“ ja teised igasuguses suuruses.

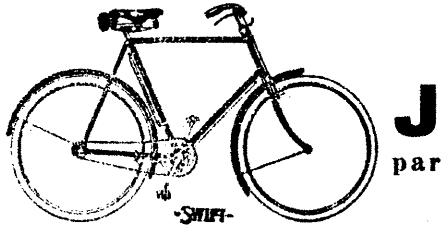

Pääle selle

JALGRATTAD

parematest Inglise, Rootsi ja Saksa ning Läti vabrikutest.

Ka on saadaval Rootsi

„HUSQVARNA“

õmblusmasinad mitmesugustes suurustes.

Järelmaks väga soodsatel tingimustel. Võimaldatud kuni 2½ aastat.

Anton VILLBERG’i

Jõhvi osakond.

Juhataja

Jõhvis Turuplats 1. Hans LILL.

(Krediit Panga majas). Telefon Nr. 4 ja 79.

Surma läbi lahkunud armast sõpra

Aleksander Kõlu’d

mäletab **Hannus.**

TAPEETE JA BORDEID,

lillevaase ja kantselei tarbeid kõige suuremas valikus

soovitab

Alutaguse Õpetajate Ühingu

raamatukauplus
Jõhvis.

„Alutaguse Elu“

üksikuid numbreid müüakse

Narva,
Kohtla,
Rakvere,
Tapa ja
Tallinna

raamatukappides.

Peremehed!

Rootsi koorelahutaja „DIABOLA“ koorib kõige paremini, täielik vastutus töö eest.

Soodsad maksutingimised.

Koorelahutajate, jalgrataste, grammofonide äri.

Kr. Saar & Ko

Jõhvis, Turupl. 1. kõnetr. 22.

Täielikum põllutöömasinate osade ladu.

Tapeete ja borde

suurem valik 1930 a. mustrid.

Üle 100 erimustri

Hinnad aletes 20 s. rull ja kallimad.

Soome seinapappi

igas paksuses ja kõiksugu **paberikaupa** ostate soodsama hinnaga

„VIKERKAAR“

raamatu-, kirjutusmaterjal-, ja muusikariistade äris,
JÕHVIS, TURU PLATS 3.

V. A. hra. Meinh. Tiiskus,

Palun Teid oma vekslit õiendama tulla kuni esmaspäevani, 7. skp. Vastasel korral saadan veksli notari jüure.

Autojuht S. Pokk.

Mäetagusel

võtab

„Alutaguse Elu“

tellimisi vastu

H-ra **Ed. Kreenmann.**

Vajatakse

heinalist

meeste- ehk naisterahvast.

Teateid saab siit.

Kuremäel

võtab

„Alutaguse Elu“

tellimisi vastu

h-ra Keskküll

Vokas ja Orul

võtab

„Alutaguse Elu“

tellimisi vastu

h-ra TEETLOK

---

4. üksik jalavae pataljon vajab 1. juulist s.a.

ERATEENIJAT
II järgu RÄTSEPAT

palgaga kr. 60.— kuus.

Sooviavaldustega milledele juurdelisada tunnistused endisest teenistuse kohast pöörata majanduse ülema poole.
Kaitseväe vormiriiete õmblemine nõetav.

1 juulil 1930 a.
Jõhvis.

MAJANDUSE ÜLEM.

„Alutaguse Elu“ valgustab kõiki eluavaldusi Alutagusel. „Alutaguse Elu“ toob ülevaate sündmustest kodus kui ka kaugemal. Tellige leht teisest poolaastast. 1 juulist aasta lõpuni maksab „Alutaguse Elu“ 1 kr. 10 s.

Kõige paremini ostate ROHUNIITJAID ja teisi põllutööriistu Jõhvis, Turu pl. 1, põllutööriistade ja masinate laost.

Wastutaw toimetaja: R. Wildenau. M. Minis’e trükk, Narwas, Rahu t. 15. Wäljaandjad: H. Lill ja R. Lepik.